

NICEJSKÉ VYZNÁNÍ VÍRY

Věříme¹ v jednoho Boha, Otce všemohoucího, Stvořitele všeho viditelného i neviditelného; (věříme) i v jednoho Pána, Ježíše Krista, Syna Božího, jednorozeného zrozeného z Otce neboli z Otcovy podstaty,² Boha z Boha,³ Světlo ze Světla, pravého Boha z pravého Boha,⁴ zrozeného, nestvořeného,⁵ stejné podstaty (ὁμοούσιον) s Otcem⁶, skrze něhož všechno existuje, jak v nebi, tak i na zemi, který pro nás lidi a pro naši spásu, sestoupil (z nebe), přijal tělo, stal se člověkem, trpěl a vstal třetí den (z mrtvých), vstoupil do nebes, přichází soudit živé i mrtvé;

(věříme) i v Ducha svatého.⁷

Ty, kteří říkají: *Existoval nějaký čas, kdy (Syn) nebyl, nebo Dříve, než byl zrozen, neexistoval, nebo Povstal z nebytí* či tvrdí, že *Boží Syn je z jiné podstaty nebo substance nebo je stvořený, proměnlivý nebo změnitelný*, ty katolická⁸ a apoštolská církev exkomunikuje.⁹

přeložil P. František Staněk

¹ *Věříme* je v množném čísle, pravděpodobně se jedná o křestní vyznání víry. Vycházelo se tedy z liturgické formule, nikoli z dogmatu, jak toto vyznání chápeme dnes.

² První důležitým bodem je starost o dobré vysvětlení vztahu mezi Otcem a Synem v řádu Trojice a ekonomie spásy. Koncil mluví o nezrozeném Otcovi a zrozeném Synu. Podle Ariánů Syn sice vycházel z Otcovy existence, protože to byla Otcova vůle, ale kdyby Otce nechtěl, Syn by neexistoval. Podle ortodoxie se ovšem nejedná o akt Otcovy vůle, protože Otce plodí věčně svého Syna.

³ Proti ariánům.

⁴ Někteří ariáni tvrdili, že Ježíš je svým způsobem Bůh, ale ne jako Otce.

⁵ Zrození a stvoření jsou rozdílné věci, které Arius považoval za synonyma. Syn je zrozen/plozen (podobně jako mysl plodí myšleny nebo slunce paprsky), ale není stvořený. Arius navíc odmítal věčné plození. Syn tedy podle něj nebyl souvěčný s Otcem.

⁶ Toto slovo chybí v Nicejsko-cařihradském vyznání víry, které se modlíme o nedělích a slavnostech. Dále se zde otvírá otázka k dalšímu studiu. Jak chápat podstatu (οὐσία)? Podle Platóna, nebo podle Aristotela? A když podle Aristotela, o kterou ze dvou podstat se jedná? Byl tento koncil postaven na monarchianismu, nebo ne?

⁷ Nauka o Duchu svatém se bude rozvíjet v následujících desetiletích a již na Prvním konstantinopolském koncilu bude definována tak, jak ji známe dnes.

⁸ Katolická neboli obecná cíkev pocházející od apoštolů.

⁹ Exkomunikace těch, kdo nechtějí vyznat pravou víru, budou od těch přítomny na všech koncilech.